

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički fakultet - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica

Tel: 020 206 713 Fax: 020 206 712

E-mail: extension-pg@t-com.me

ZNAČAJ OPTIMALNOG ROKA I GUSTINE SJETVE ZA ROD OZIMIH ŽITARICA

U drugoj dekadi oktobra u Crnoj Gori, počela je sjetva ozimih strnih žita. Imajući u vidu najčešću grešku koje ratari prave u našem žitnom rejonu, posebnu pažnju moramo obratiti na **optimalan rok sjetve**.

Povoljne vremenske prilike kao i optimalna vlažnost zemljišta, uticale su da ove godine ratari na vrijeme i kvalitetno pripreme zemljište, izvrše duboku obradu, osnovno i predsjetveno djubrenje te izvrše predsjetvenu obradu i ravnjanje zemljišta. Sve to su veoma bitni i osnovni preduslovi kako bi se sjetva obavila u optimalnom agrotehničkom roku.

Optimalan rok sjetve je jedan od najvažnijih činilaca gajenju strnih žita, a svako pomjeranje sjetve od ovog roka kao posledicu ima pad prinosa, povećanje troškova proizvodnje, te smanjenje profita. Značaj ove agrotehničke mjere upravo su naši ratari osjetili na svojoj koži u prethodnoj godini kada je veći dio zasada pod pšenicom sijanom krajem novembra i početkom decembra izmrzao.

Povećane količine unijetih đubriva po jedinici površine rijetko mogu nadoknaditi pad prinosa koji nastaje kao posledica kasnih rokova sjetve.

Prema istraživanjima mnogih naučnih radnika i rezultatima postavljenih ogleda, optimalan rok sjetve za pšenicu i najveći prinosi postižu se sjetvom u periodu **10-20 oktobar**, dok se pomjeranjem ovih rokova ka decembru mjesecu prinosi proporcionalno smanjuju. Sjetvu ječma svakako trebamo završiti najkasnije do 20., a u rejonu Podgorice i Danilovgrada do 30. oktobra.

Rezultati sjetve van ovih rokova daju vrlo nestabilne i manje prinose koji se ne mogu predvidjeti, a koliki pad prinosa će biti u svakom slučaju će zavisiti od primijenjenih mjera njege usjeva ali i od vremenskih prilika u proljeće naredne godine.

Osim roka sjetve posebna pažnja se mora obratiti na količinu sjemena posijanog po jedinici površine, odnosno na **gustinu sjetve**.

Količina sjemena, odnosno sjetvena norma zavisi od kvaliteta sjemena tj. njegove krupnoće, klijavosti i čistoće ali kao što je naglašeno i od roka sjetve i pripreme zemljišta

U zavisnosti od navedenih osobina zemljišta količina sjemena po hektaru iznosi 150-200kg kod ječma i 180-270 kg kod pšenice. Kasnija sjetva i lošije obradjeno zemljište iziskuje i povećanu sjetvenu normu. Kod kašnjenja sjetve sjetvena norma se povećava 0,5% za svaki dan zakašnjenja a kod lošije pripreme zemljišta povećanje iznosi i do 10% u odnosu na optimalnu količinu.

Osim preporuka za poštovanje i redovnu primjenu svih agrotehničkih mjera, iz Savjetodavne službe u biljnoj proizvodnji podsjećaju da je Ministarstvo poljoprivrede kroz mjeru Agrobudžeta „Direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji“ u tekćoj godini povećalo iznos subvencija po hektaru sa 160 na 180€/ha uz smanjenje minimalnih površina kao kriterijuma za zadovoljavanje uslova na pravo korištenja sredstava, sa 1 ha na 0,5 ha.

Rok za prijavu posijanih površina je počeo i traje do 15.novembra tekćue godine.

